

TISKOVÁ ZPRÁVA

Každou hodinu je kvůli palmovému oleji vykácen deštný prales o rozloze 300 fotbalových hřišť

Praha, 5. listopadu 2015 – Palmový olej najdete ve složení více než poloviny potravinářských výrobků. Přesto se čeští spotřebitelé donedávna o jeho přítomnosti v potravinách nemohli dozvědět – ve složení se totiž skrýval pod označením rostlinný olej. Tomu je však nyní konec. Nová směrnice Evropské unie nařizuje všem výrobcům a dovozcům vyjmenovat všechny použité tuky včetně jejich původu.

Palmový olej výrobci přidávají téměř všude právě kvůli jeho nízké ceně. Při pokojové teplotě je tuhý, což je jeho hlavní předností. Obsahují ho sušenky s náplní, polevy, čokolády a různé cukrovinky, trvanlivé pečivo, chipsy, sníadaňové cereálie, zmrzlina, instantní polévky, bujony, margaríny či tuky na smažení. Dále ho najdeme v čistících prostředcích, krmivech pro zvířata, kosmetice a v rostoucí míře také v pohonných hmotách. Slouží jako surovina pro výrobu bionafty, přitom sám o sobě nemá ekologický původ. Paradoxem je, že palivo, jež má snížit emise skleníkových plynů, má zároveň na svědomí velkoplošné kácení deštných pralesů, znečišťování a devastování cenných ekosystémů, hrubé porušování územních a lidských práv a ohrožování zdraví místních obyvatel i živočichů.

Vzhledem k masivní mezinárodní poptávce po palmovém oleji palmové plantáže rychle nahrazují deštné pralesy a stávají se prokletím pro místní obyvatele, ekosystémy i ohrožené živočišné druhy. Při vypalování tropického lesa se do ovzduší uvolňuje obrovské množství skleníkových plynů. Ty narušují koloběh vody, stromy ji nezadržují a palmy její vysokou spotřebou ještě více urychlují vysoušení krajiny. Produkce palmového oleje nejvíce devastuje Indonésii a Malajsii. Indonésie předloni pokácela 8400 km² tropických pralesů. Předstihla tím i Brazílii, do té doby světového lídra v odlesňování.

Jihoamerická země v roce 2012 ztratila 4600 km² lesů. Při odlesňování vymírá 80 % živočišných druhů. Borneo a Sumatra mají nejdelší seznam ohrožených druhů na světě. Nejhůře jsou na tom orangutani. „*Odhaduje se, že denně je kvůli palmovému oleji zabito 6 až 12 orangutanů,*“ říká primatolog Stanislav Lhota, výzkumný pracovník Zoologické zahrady v Ústí nad Labem a odborný pracovník na katedře zoologie Biologické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Kácením deštných pralesů přicházejí o domov i tygři, levharti, nosorožci nebo sloni.

Palmový olej má vliv nejen na oblasti, kde je produkován, ale také na naše zdraví. Obsahuje vysoké procento nasycených mastných kyselin, které mají nepříznivý vliv na hladinu cholesterolu v krvi a zdraví cév. Řešením by bylo omezit konzumaci palmového oleje. „*Konzumace palmového oleje se dá výrazně omezit, ale úplně se bez něj obejít nelze,*“ dodává Lhota. Palmový olej se přidává i do krmiv pro hospodářská zvířata. Člověk by se tedy musel vyhýbat i vejším a masu.

Za minulé desetiletí vzrostla světová produkce palmového oleje téměř dvakrát. Palmové plantáže celkem zabírají přes 12 milionů hektarů. To se pro představu rovná rozloze jedné a půl České republiky. V roce 2012 bylo do České republiky dovezeno 18 197 tun palmového oleje, k jehož vypěstování bylo zapotřebí plochy zhruba 4 500 hektarů. Pokud bychom do této statistiky zahrnuli i olej obsažený v dovezených produktech, tato plocha by byla mnohonásobně větší. Na jednoho obyvatele ČR tak připadá zhruba 4,5 m² palmové plantáže. Průměrný Čech zkonzumuje 3-4 kilogramy palmového oleje za rok.

Palmový olej je v Evropě nejběžněji používaným rostlinným tukem, hned po oleji řepkovém. Evropská unie je po Číně a Indii jeho třetím největším odbytištěm na světě. Indonésie a Malajsie dnes vyrábějí zhruba 85 % světové produkce palmového oleje, z toho tři čtvrtiny vyvázejí. A plánují v tom pokračovat. „*Pro rok 2020 si*

Indonésie stanovila cíl vyrobit 40 milionů tun a expandovat na celých 10 milionů hektarů. Už nyní přitom vyprodukuje přes 33 milionů tun,“ uzavírá Stanislav Lhota.

Více informací: www.stoppalmovemuoleji.cz

Kontaktní osoba: Mgr. Kateřina Holubová, mluvčí Koalice proti palmovému oleji, mluvci.kppo@gmail.com